

Mødet den 21. Marts 1907.

Fraværende: Müller, Rahr og Sabroe.

1. (J. Nr. 521—07). Indstilling fra vedkommende Udvalg angaaende Paakendelse af **Klager over Rigdagsvalglisterne** for Aaret 1907—08.

Formanden meddelte, at der vedrørende Valglisten for Aarhus Amts 2den Valgkreds var indkommen 26 Klager; af disse fandtes 11 allerede paa Listen, idet der dog for enkeltes Vedkommende vilde være mindre Rettelser at foretage. Af de øvrige foreslog Udvalget at optage 12, medens 3 ikke kunde optages, de 2 paa Grund af modtagen Fattighjælp, den tredje, fordi han ikke kunde findes efter den opgivne Bopæl.

Med Hensyn til Valglisten for 3die Valgkreds var der indkommen 15 Klager; af disse fandtes 4 allerede paa Listen; af de øvrige foreslog Udvalget at optage 7 ubetinget og 2, saafremt de inden 1ste April kunde godtgøre, at have tilbagebetalt eller faaet eftergivet en modtagen Fattighjælp, medens 2 ikke kunde optages paa Grund af Fattighjælp.

2. (J. Nr. 399—06). Indenrigsministeriets Cirkulære af 11 d. M., hvorefter de i Henhold til Lov Nr. 85 af 15. Maj 1903 udfærdigede **Vedtægter for Ligning af personlig Kommuneskat** foreløbig skulle forblive i Kraft i uforandret Skikkelse.

Toges til Efterretning.

3. (J. No. 373—06). Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 12. d. M. med Samtykke til, at det paa Kommunens Overslag for 1906—07 opførte Bidrag af indtil 8000 Kr. til **Bespising af Børn** i By-skolerne maa udbetales, selv om det ikke skulde lykkes Komiteen at tilvejebringe et tilsvarende Beløb ved Indsamling hos private.

Til Efterretning.

4. (J. N. 522—06). Fra Kystkommissionen for Aarhus Amtsrådsreds var modtaget et i Henhold til Loven af 18. Maj 1906 udarbejdet Forslag til **Kystfredning** med Anmodning om at foranstalte Forslaget fremlagt til almindeligt Eftersyn i 4 Uger.

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 125—06). Meddelelse fra Executorerne i Dødsboet efter afdøde Teaterleverandør **Lazarus'** Enke om, at Boet nu var sluttet med en beholden Formue af 44282 Kr. 48 Ø., der var indsat i Overformynderiet til Rentenydelse for Fru L. Simonsen og hendes to Børn, efter hvis Død Legatet overgaar til Aarhus Kommune (se Forhdl. 1905—06, B., S. 283).

Til Efterretning.

6. (J. Nr. 27—06). Fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet var der gennem Skoledirektionen modtaget følgende Skrivelse af 21. f. M. vedrørende Forslaget til Ændringer i **Skoleplanen**:

»Ved at tilbagesende hofølgende med Direktionens Skrivelse af 12. Januar d. A. modtagne omarbejdede Forslag (Forslag C) til Ændringer i Skoleplanen for Aarhus Købstad, skal Ministeriet næst at bemærke, at man ikke vil kunne godkende det som B. betegnede, af Byraadet forkastede Forslag til en hel anden og ny Skoleplan, tjenstlig udtale følgende med Hen-

syn til Indholdet af de enkelte Paragraffer i det som C. betegnede Forslag:

Til § 3: Ministeriet vil efter Omstændighederne i Overensstemmelse med, hvad man har tilladt overfor de 5 kommunale højere Almenskoler, ikke modsætte sig, at den ønskede Ordning med betalende Borgerskoleklasser indføres forsøgsvis, saaledes at man forbeholder sig sin endelige Stilling til dette Spørgsmaal til den almindelige Revision af Landets Skoleplaner, der i Overensstemmelse med Skolelovens § 12 skal finde Sted i Aaret 1910.

Til § 7: Foran sidste Linie bør indføjes: »I Mellemskolen optages kun Børn, der fyldestgøre Fordringerne efter Anordn. af 19. Juni 1903, og hvis Forældre erklære, at de agte at lade dem gennemgaa hele Mellemskolen.« Denne Bestemmelse er lige saa nødvendig for Borgerskolens som for Byskolens Børn.

Tillige skal man anmode Direktionen om at henstille til Byraadet, at Undervisningen i 4. Mellemskoleklasse meddeles gratis for yderligere at bringe Fasthed i Skolens Arbejde. Kontingentet i Mellemskolens 3 første Klasser vil da til Gengæld, om det ønskes, kunne ansættes til 6 Kr. maanedlig i hver Klasse.

Til § 12: Efter Ordene: »Lov af 24. April 1903« indføjes: »og bestaar Optagelsesprøven efter Anordn. af 19. Juni 1903«.

Til § 13: Der bør tilføjes: »Antallet af Lærerinder maa i Forhold til Antallet af Lærere ikke yderligere forøges.«

Til § 15: Der bør tilføjes: »For Overlærerne udfærdiges af Skolekommissionen og Kommunalbestyrelsen en Instruks, der godkendes af Ministeriet.« I Instruksen for Overlæ-

terne vil da kunne optages en Bestemmelse om, at man af fremtidig ansatte Overlærere vil forlange, at de ikke uden Skolekommissionens Tilladelse maa paatage sig privat Skolearbejde indenfor den normerede Skoletid. Denne Bestemmelse bør derimod udgaa af Skoleplanen.

Til § 16: Ordene i 2. Linie in initio »Aarhus Skolevæsen« bør rettes til »Aarhus kommunale Skolevæsen«.

Til § 17, sidste Stykke: Det bemærkes, at da Lærernes Slutningsløn er 2700 Kr., tilkommer der ogsaa Overlærerne ifølge Skolelovens § 20, 2. Stykke, denne Løn som Begyndelseslønning, stigende med 400 Kr. hvert 4. Aar indtil 3900 Kr.

Til § 20. I 4de Linie bør $\frac{1}{7}$ rettes til $\frac{1}{10}$.

Til § 21. Den i denne Paragrafs 1. Punktum indeholdte Bestemmelse om, at Timelærere og Timelærerinder antages, efter at Pladserne have været opslaaede ledige, af Kommunalbestyrelsen, der ogsaa kan afskedige dem med 3 Maaneders Varsel, vil ikke kunde approberes. Ministereit maa kræve, at Timelærerne og Timelærerinderne beskikkes paa sædvanlig Maade af Skoledirektionen efter Indstilling af Kommunalbestyrelsen, ligesom det er Skoledirektionen, der vil kunne afskedige de paagældende med 3 Maaneders Opsigelse efter Kommunalbestyrelsens og Skolekommissionens Indstilling. Det nævnte Punktum vil derfor være at ændre i Overensstemmelse hermed.

Naar Planen er ændret i Overensstemmelse med foranstaaende, bedes den paany indsendt hertil og vil da kunne forventes stadfæstet.«

Sagen havde været tilstillet Skolekommissionen, fra hvilken der forelaa følgende Erklæring af 18. d. M.:

»Idet Skolekommissionen tilbagesender det ærede Byraad Skoleplanen C tilligemed Ministeriets Skrivelse til Skoledirektionen om samme, skal den med Hensyn til Ministeriets Bemærkninger til de enkelte §§ fremkomme med følgende Udtalelser og Forslag:

Til § 3. Tages til Efterretning.

Til § 7. Foran sidste Punktum indføjes: »I Mellemskolen optages kun Børn, der fyldestgør Fordringerne efter Anordningen af 19. Juni 1903, og hvis Forældre erklærer, at de agter at lade dem gennemgaa hele Mellemskolen.«

Skolekommissionen foreslaar at lade Betalingen i 4. Mellemskoleklasse bortfalde, og at Betalingen i de 3 første Klasser sættes til 4, 4, 5 Kr.

Til § 12. Efter Ordene »Lov af 24. April 1903« indføjes: »og bestaar Optagelsesprøven efter Anordning af 19. Juni 1903«.

Sidste Sætning i 1. Punktum ændres til: — »dannes der aarlig af disse Mellemskoleklasser med gratis Undervisning.«

Til § 13. Der tilføjes: »Antallet af Lærere maa i Forhold til Antallet af Lærere ikke yderligere forøges.«

Til § 15. Tilføjelsen om Overlærernes »private Skolearbejde« slettes, og i Stedet sættes: »For Overlærerne udfærdiges af Skolekommissionen og Kommunalbestyrelsen en Instruks, der godkendes af Ministeriet.«

Til 16 §. I Slutningen af 1. Punktum rettes »Aarhus Skolevæsen« til »Aarhus kommunale Skolevæsen«.

§ 17: Fra 1. April 1907 lønnes Lærerpersonalet efter følgende Skala:

Tjenestetid.	Lærere.	Lærerinder.
0—2 Aar	1200 Kr.	960 Kr.
2—5 —	1400 —	1060 —
5—8 —	1600 —	1160 —
8—10 —	1800 —	1200 —
10—15 —	1900 —	1320 —
15—20 —	2200 —	1400 —
20—25 —	2500 —	1600 —
over 25 —	2700 —	1800 —

Overlærerne lønnes med 2700 Kr., stigende hvert fjerde Aar med 400 Kr. til 3900 Kr. Afdraget for Embedsbolig er paa alle Trin 450 Kr.

Til § 20. $\frac{1}{7}$ rettes til $\frac{1}{10}$.

Til § 21. Da Planen sidst var til Behandling i Skolekommissionen, var der nogen Meningsforskel om, hvorvidt man skulde forsøge paa at faa Ministeriet til fremdeles at overlade til Kommunalbestyrelsen at ansætte Timelærere; men da det nu viser sig, at Ministeriet bestemt holder paa, at de skal ansættes af Direktionen, foreslaar Skolekommissionen, at §'en faar følgende Form:

»Timelærerne og Timelærerinderne ansættes af Skoledirektionen efter Indstilling af Kommunalbestyrelsen. De kan med 3 Maaneders Varsel afskediges af Skoledirektionen efter Indstilling af Kommunalbestyrelsen og Skolekommissionen. Vikarer antages af Skoleinspektøren.«

(6 af Kommissionens Medlemmer havde paa tegnet en Erklæring om, at de ikke havde kunnet stemme for Ministeriets Forslag).

J a k o b J e n s e n beklagede, at det Skoleplansforslag, som var fremlagt af den almindelige Vælgerklassens Repræsentanter i Byraadet, ikke var blevet godkendt af Ministeriet, og han maatte protestere imod en Passus i Ministeriets Skrivelse, hvori der udtaltes, at dette Forslag var forkastet af Byraadet.

Højre i Byraadet, som altsaa i denne Sag havde Ministeriet paa sin Side, bestemte nu, hvorledes vort Skolevæsen i de kommende Aar skulde forvaltes, men maatte saa ogsaa bære Ansvaret for den uheldige Ordning, man var inde paa. Denne vilde saaledes medføre betydeligt forøgede Udgifter til Borger skolernes Drift, men det var ikke det værste, værre var det, at Skoleplanen var Skyld i, at Mellemskolebørn fra Byskolerne maatte udelukkes fra Mellemskoleundervisning.

Fra Byskolerne havde der til sidste Optagelsesprøve til Mellemskolen indstillet sig 95 Drengene, men skønt vedkommende Overlærer fra Skolekommissionen havde faaet Henstilling om kun at erklære, hvor mange der fandtes tjenlige til at modtage Mellemskoleundervisning, havde han trods denne Henstilling slettet de 64 og kun ladet 30—31 bestaa, det Antal Borgerdrengekolen kunde optage. Overlæreren havde ved denne Fremgangsmaade handlet, som det passede ham, men han havde stemplet de 64 Drengene som mindre dygtige, skønt en meget stor Del af dem havde deres Skoles Attest for at være fuldt ud kvalificerede til at optages i Mellemskolen. Disse Børn havde lidt stor Uret, og der var mod dem begaaet en Uret, som kunde efterlade Bitterhed hos dem i deres hele Liv, men Overlæreren dækkede sig med Skoleplanen.

En Plan, der kunde give Anledning til saa stor Uretfærdighed, havde han og Meningsfæller ikke været i Stand til at gaa med til, men Planen stammede fra den Tid, da der kun fandtes 6 Socialdemokrater i Byraadet, og Højre, som stedse havde øvet Modstand mod en heldig Ordning af vort Skolevæsen, maatte bære Ansvaret for den; forhaabentlig vilde Fremtiden bringe en heldigere Løsning.

Naar Ministeriet ønskede Løntillægene til Overlærerne forhøjet, kunde han ikke gaa med der til, og han maatte erindre om, at da Overlærernes Lønningsplan i 1900 blev udarbejdet, havde det daværende Ministerium intet at erindre mod den. Hvis det nuværende Ministerium havde Ret i sin Fortolkning, vilde han anse det for rigtigst, at Overlærernes Krav blev afgjort af Domstolene, ikke mindst fordi en nylig afgaaet Overlærer ellers vilde blive forfordelt.

Nørgaard maatte erindre Hr. Jakob Jensen om, at den Plan, hvormom Talen var, blev vedtaget i 1906, altsaa paa en Tid da der fandtes 10 Socialdemokrater i Byraadet. Iøvrigt var denne Plan et Kompromis og maatte betragtes som en Prøve, hvormom man ikke kunde dømme, før den havde virket i tilstrækkelig Tid.

Med Hensyn til Optagelsesprøven vilde han udtale, at han ikke nærede mindste Tvivl om, at Overlærerne, der begge var kendt som særdeles samvittighedsfulde Mænd, havde handlet efter bedste Skøn og optaget de dygtigste, og han beklagede Hr. Jakob Jensens Udtalelse om, at det kunde efterlade Bitterhed hos Børnene.

Han vilde endvidere protestere imod Hr. Jakob Jensens Udtalelse om, at Byraadets Højre havde modsat sig en heldig Ordning af Skolevæsenet. Højre havde tværtimod været rede til at komme Socialdemokraterne i Møde, men var blevet afvist, idet Socialdemokraterne intet vilde have, naar de ikke kunde faa alt.

Det var efter hans Mening utvivlsomt, hvad han ogsaa havde udtalt under Budgetbehandlingen, at Overlærerne var berettiget til de af Ministeriet forlangte Løntillæg, og han vilde beklage, om denne Sag

skulde for Domstolene, da man forud viste, at den blev tabt.

Formanden oplyste, at Planen blev vedtaget den 5. April 1906, og at Hr. Jakob Jensen ved den Lejlighed udtalte, at han ikke nærrede nogen Betænkelighed ved at begynde Arbejdet efter Planen uden Ministeriet Approbation, ligesom Hr. Jakob Jensen havde været med i den Deputation, som hos Ministeren søgte at udvirke, at Planen blev approberet, saa Ministeriet maatte forstaa det saaledes, at det var Byraadets Ønske at faa Planen vedtaget. Det vilde derfor have set mærkeligt ud, om man kort Tid efter havde søgt d'Hrr. Jakob Jensens og Moustens Plan approberet. Overfor Ministeriet kunde det endda have gaaet, men Lærerne og Skolen i det hele taget maatte finde en saadan Administration i høj Grad mærkelig.

Hr. Jakob Jensens og Hr. Moustens Forslag maatte iøvrigt betragtes som et Ændringsforslag, der forkastedes med 10 Stemmer mod 10, saaledes og ikke anderledes havde han fremstillet det for Ministeriet.

Efter hans Anskuelse maatte man være tilfreds med den nuværende Ordning, der kun skulde vare til 1910, og som maatte betragtes som en Overgang eller et Forsøg.

Mousten vilde oplyse, at Hr. Jakob Jensen og han ikke vilde have fremkommet med et nyt Skoleplansforslag, hvis Ministeriet vilde have approberet det andet.

Naar Ministeriet nu forlangte, at Timelærerne skulde ansættes af Skoledirektionen, saa maatte man erindre, at samme Forlangende var stillet før, nemlig i 1901, men da var Skolekommission og Byraad enig, og Ministeriet bøjede sig. Hvis man

nu havde været enig, kunde man sikkert have undgaaet en Ordning, der kunde medføre adskillige Ulemper. I indeværende Foraar skulde der saaledes maaske ansættes en halv Snes nye Lærere, men indtil Direktionens Afgørelse indtraf, maatte man hjælpe sig med de Kræfter, man kunde faa. Maaske var man bange for, at der under den nuværende Ordning skulde blive antaget for mange socialistisksindede Lærere, men det stod jo dog i Direktionens Magt ved Meddelelsen af fast Ansættelse at udskyde en Lærer, som den fandt for socialistisk.

Jakob Jensen fastholdt, at Skoleplanen blev vedtaget i 1905, men den blev gemt et eller andet Sted og dukkede saa frem igen samtidig med Planerne om Mellemskolen. Hvorfor Planen var blevet lagt til Side, vidste han ikke, maaske var det en Konduitefejl, men man havde ogsaa Lov til at tænke sig andre Grunde. I 1906 vedtog man kun at indsende Planen til Ministeriets Approbation, og dertil gik Socialdemokraterne med, da det efter Højres hele Stilling var klart, at vi ellers ingen Mellemskole fik, og dette vilde man ikke risikere.

Til Hr. Nørgaard vilde han sige, at Højre aldrig havde stillet imødekommende Forslag, det var blevet ved Snak i Krogene.

Naar Hr. Nørgaard fremhævede, at Overlærerne sikkert havde optaget de dygtigste Børn, der indstillede sig til Optagelsesprøven, saa var det vel rigtig nok, men Overlærerne havde tillige afvist en Del, som havde deres Skoles Vidnesbyrd for at være lige saa duelige, som de optagne. Men for Højres Standpunkt vilde det have været meget slemt, om 20—30 Børn flere var fundet tjenlige til Optagelse i Mellemskolen, og det havde muligvis indvirket paa vedkommende Overlærer.

Han vilde erindre Borgmesteren om, at da Deputationen var hos Ministeren angaaende Skoleplanen, havde han paataalt det uheldige i den hele Ordning, og det var hans Mening, at havde Borgmesteren været til Stede i et lukket Møde, kort før Borgmesteren tiltraadte sit nuværende Embede, havde meget været anderledes, og Borgmesterens Frisind kunde have skinnet klarere, end det nu lod til skulde blive Tilfældet.

Simonson forstod, at Højremedlemmerne var tilfredse, men naar man søgte at slaa fast, at Socialdemokraterne havde stemt for den foreliggende Plan, var dette ikke helt rigtigt. I 1906 var der kun Tale om at indsende den i 1905 vedtagne Plan, og det gik Socialdemokraterne kun med til med største Reservation, og selv om det maaske kunde siges, at Socialdemokraterne stiltiende gik med til Planen, saa havde det ingen Betydning, da Planen, inden d'Hrr. Jakob Jensens og Moustens Forslag fremkom, var prøvet og havde vist sig umulig.

Det maatte betegnes som en Skandale, at Børn, som egnede sig til at nyde Mellemskoleundervisning, blev skudt til Side af Hensyn til et Pengespørgsmaal, og der var her taget Kapitalisthensyn, der var i samme Aand som Langelandsgrevens bekendte Udtalelse om Almuebørns Undervisning. Byraadet burde af simpel Retfærdighedshensyn forlange, at den afholdte Optagelsesprøve gik om igen, saa meget mere som der ved Prøven var foregaaet store Uregelmæssigheder, idet Drengene fra Borgerskolen ikke havde haft andet end skriftlig Prøve, hvorimod Børnene fra Byskolerne var prøvet til Gavns baade mundtlig og skriftlig.

Han vilde spørge, om Højre kunde gaa med til, at alle de Børn, som viste sig kvalificeret, og

hvis Forældre gik ind paa de stillede Betingelser, fik Mellemskoleundervisning.

Angaaende Overlærerlønningerne vilde han finde det rigtigst, at man lod Overlærerne sagsøge Byraadet. Det vilde dog være for meget forlangt, at man blindt skulde følge Ministeriet.

Naar Ministeriet henstillede, at Undervisningen i øverste Mellemskoleklasse blev gratis, vilde han finde det rimeligt, at man forhøjede Skolepengene i de øvrige Klasser, saa Indtægten ved Skolepengene ikke blev mindre.

Iøvrigt fandt han det betegnende, at man fra den anden Side ikke kunde gaa med til at forandre det grimme Navn »Byskole« til »Borgerskole«.

N ø r g a a r d fandt, at Hr. Simonsen burde vide, at Højre saa noget anderledes paa Børnene, og han for sin Del kunde godt gaa videre end til det foreliggende Forslag, som han ikke var fuldt ud tilfreds med, men man havde ikke Lov til at kalde Skoleplanen en Skandale, da den kun betegnede et Forsøg.

Højre var vel i Fjor ikke fremkommet med bestemte Forslag, men han havde den Overbevisning, at Hr. Jakob Jensen personlig godt kunde have gaaet med til de paatænkte Indrømmelser, og han maatte minde om, at Hr. Jakob Jensen havde erklæret, at ikke alle fra den Side kunde gaa med.

Han troede ikke, at hverken Hr. Simonsen eller han selv var kompetent til at dømme Overlærerne, og iøvrigt havde Overlæreren ved Borgerpigeskolen erklæret, at ikke een, som var kvalificeret, var blevet afvist.

Hr. Simonsens Spørgsmaal, om Højre vilde gaa med til at give alle kvalificerede Børn fra Byskolerne Adgang til Mellemskoleundervisning, forstod

han ikke, da hele den nuværende Ordning jo kun var et Forsøg.

M i k a e l J o h a n s e n mente, at Hr. Simonsen savnede Føje til sit Angreb, og han vilde minde om, at Højre Gang efter Gang var gaaet med til Udvidelser paa Skolevæsenets Omraade, for Eksempel til forøget Timetal, til nye Skolebygninger og til Forhøjelse af Lærerlønninger. Ej heller fandt han det rigtigt, at Hr. Simonsen betegnede Skoleplanen som en Skandale, naar Hr. Simonsen ikke kunde bevise, at kvalificerede Børn var nægtet Optagelse i Mellemskolen.

Han var i det hele taget meget tilfreds med Skoleplanen og med, at Ministeriet havde samme Opfattelse om Overlærernes Løntillæg som han, og han vilde erindre Hr. Simonsen om, at han aldrig havde modsat sig, at man ombyttede Navnet »Byskoler« med »Borgerskoler«.

L o t t r u p kunde ikke tro andet, end at Hr. Simonsens Udtalelser var fremsat mod bedre Vidende. I Skolekommissionen, hvor Optagelsesprøven var blevet drøftet, havde man undersøgt en Del af de skriftlige Arbejder, og man maatte indrømme, at en ikke ringe Del var af en saadan Art, at de fuldt ud forklarede, at vedkommende Børn var afvist. Løvrigt var det meget naturligt, at Byskolernes Børn ikke var saa godt forberedt, som ønskeligt var, men dette Forhold kunde muligvis ændres.

J a k o b J e n s e n vilde ved Henvisning til Referatet af Byraadets Forhandlinger slaa fast, at Skoleplanen var vedtaget i 1905, og at man i 1906 kun vedtog at indsende Planen.

Han havde i sin Kritik holdt sig til Borgerdrengekolen, hvis Overlærer selv havde givet ham Beviserne i Hænde, derved at Overlæreren havde

meddelt, at man havde været i Færd med at danne en ny Klasse, og ved at de 27 Drengene fra Borger-skolen ikke havde gennemgaaet samme Prøve som Drengene fra Byskolerne. I Skolekommissionen havde han udtalt, at Overlærer Arnstrup havde handlet fuldt ud forsvarligt, men Overlærer Knud Christensen fortjente Kritik over sin Handlemaade. Sagen var jo nu imidlertid afgjort, saa man maatte indskrænke sig til at kritisere.

Simonsen troede, Hr. Lottrup vidste, at Skolekommissionens Forhandlinger ikke maatte refereres, men da Hr. Lottrup var begyndt, skulde han gerne fortsætte, da et Referat af disse Forhandlinger kun kunde være i Socialdemokraternes Favør. Fire af Skolekommissionens Medlemmer anbefalede Planen, men Flertallet, som ikke fandt den tilfredsstillende, havde besluttet at holde sig passiv for at faa en Ende paa Sagen.

Han fandt sig vedblivende berettiget til at bruge Benævnelsen »Skandale«, da det maatte betragtes som en Tort for et Barn at blive tilbagevist, naar Barnet selv følte sig kvalificeret, ja maaske endog havde indstillet sig efter Opfordring af sine Lærere. De, der havde foretaget disse Prøver, havde blandet sig ind i noget, der ikke kom dem ved, idet man kun havde forlangt en Udtalelse om, hvor mange der var kvalificeret. Det var Byraadets Sag at bestemme, hvem der af de kvalificerede skulde optages.

Maaske var det rigtigt, at han savnede Kom-petence til at kritisere Overlærernes Handlemaade, men det var i denne Forbindelse ligegyldigt, da han fandt sig berettiget til at paatale Forhold, han fandt uheldige.

Han fandt det mærkeligt, at Hr. Nørgaard paa-stod allerede under Budgetbehandlingen at være i

Overensstemmelse med Ministeriet, da der ved Budgetbehandlingen jo kun forelaa et Andragende fra Overlærerne om fri Lys og Brændsel.

Han vilde stille Forslag om, at alle Skoler benævnedes »Borgerskoler«.

Mousten kunde indrømme, at det ved Optagelsesprøven var meget vanskeligt at bedømme rigtigt, selv om man ønskede at være saa retfærdig som muligt, men man kunde have optaget dem, der var anbefalet fra Byskolerne. Selv om disse Børn i Begyndelsen vilde være noget bag efter, var der ingen Tvivl om, at de snart vilde naa frem i første Række.

Mikael Johansen var overtydet om, at saavel Overlærer Lorentzen som den konstituerede Præst ved Frue Kirke i Skolekommissionen vilde have stemt for Skoleplanen, men begge havde været forhindret i at give Møde.

Han vilde finde det uheldigt nu at forandre Skolernes Navn, da det kun vilde føre til, at Planen atter kom til at vandre frem og tilbage mellem Ministerium og Byraad.

Iøvrigt forstod han godt Socialdemokraternes Stilling til hele denne Sag, idet de ikke var tilfreds, før de fik Enhedsskolen indført, men det vilde han protestere imod, saa længe han kunde.

Nørgaard fastholdt, med Henvisning til Forhandlingerne om Budgettet, at han ogsaa tidligere havde staaet paa samme Standpunkt angaaende Overlærerlønningerne som nu.

Simonsen mente, at Planen var lige sikker eller usikker, selv om Skolernes Navn blev forandret, men han skulde med Sindsro se saavel Hr. Johansen som Hr. Lottrup stemme imod deres egne tidligere Udtalelser.

N ø r g a a r d kunde godt gaa med til en Navneforandring, men han fandt det urigtigt at gøre det nu, da Ministeriet ikke havde ment at være i Stand til at gaa med, muligvis da der dertil maaske krævedes en Lovændring.

S i m o n s e n oplyste, at Loven ingen Hindringer lagde i Vejen for en Navneforandring.

F o r m a n d e n fandt vedblivende, at det, der skete i 1906, var en Vedtagelse af Planen, eftersom Forhandlingerne viste, at der forelaa en Indstilling fra Skoleudvalget, og at denne Indstilling vedtoges.

Til Hr. Jakob Jensen vilde han sige, at hans Frisind sikkert havde været bedre hjulpet, om Hr. Jakob Jensen havde behandlet denne Sag med mere diplomatisk Sans.

J a k o b J e n s e n antog, at der maatte være nogle Gadedrenge ude paa Gangen, da han stadig hørte en Grinen.

F o r m a n d e n havde ikke mærket Nærværelsen af Gadedrenge. Iøvrigt blev det hans Sag i saa Tilfælde at paatale det.

J a k o b J e n s e n mente, at Formanden ikke kunde undgaa at høre de stadige Forstyrrelser fra en vis Krog i Salen.

F o r m a n d e n havde intet hørt.

Simonsens Forslag om, at alle Kommunens Skole benævnes »Borgerskoler«, vedtoges med 9 Stemmer mod 3, 5 stemte ikke. — Jakob Jensens Forslag om, at Overlærernes Lønninger forbliver uforandrede som hidtil, vedtoges med 9 Stemmer mod 7, en stemte ikke. — Det saaledes ændrede Skoleplansforslag vedtoges med 8 Stemmer, 9 stemte ikke.

7. (J. Nr. 308—00). Fra Skoleudvalget forelaa Indstilling om, at man i Henhold til en med det jydskes Haveselskabet ført Forhandling traf en Ord.

ning med dette, hvorefter 1200 □ Al. af Haveselskabets Have overlodes Skolevæsenet til Indretning af en **botanisk Have** for Kommunens Skoler, imod at den aarlige Lejeafgift af Haveselskabets Have, der er beliggende paa et Kommunen tilhørende Areal, nedsættes med 50 Kr.

J a k o b J e n s e n meddelte, at Skoleudvalget anbefalede Indstillingen. Det kunde maaske siges, at 50 Kr. var vel meget for at afbenytte 1200 □ Alen Jord, men til Gengæld fik baade Skolebørnene og Lærerne Ret til at bese og færdes i Selskabets Have, hvor der fandtes mange sjældne Planter, ligesom det ogsaa maatte anses for en stor Fordel, at den botaniske Skolehave kunde anlægges under saa gode Læforhold, som her var til Stede.

Han ønskede endvidere at bringe Haveselskabet en Tak for den Velvilje, hvormed det var kommet Udvalget i Møde.

N ø r g a a r d anbefalede Forslaget, som han fandt meget smukt og tiltalende, ogsaa fordi man ved det paa inddirekte Maade bragte Selskabet en velfortjent Støtte.

Indstillingen tiltraadtes.

8. (J. Nr. 491—06). Fra Udvalget for Slagtehuset var modtaget et Forslag til **Reglement for det ny Kvægtorv.**

F i l t e n b o r g oplyste, at Reglementet kun indeholdt de almindelige Markedsbestemmelser, og at Taksterne tidligere var fastsat af Byraadet. Politimesteren ønskede en Bestemmelse om Polititilsyn indsat, og det kunde Udvalget tiltræde.

Forslaget vedtoges med en af Politimesteren foreslaaet Tilføjelse. (Findes aftrykt i Tillæget).

9. (J. Nr. 2⁹—06). Andragende om Dispensation fra Bygningslovens §§ 10 og 21 med Hensyn til den paatænkte **St. Clemens Badeanstalt**, der nu tænk-

tes opført efter andre Planer end dem, der tidligere havde foreligget Byraadet (se Forhdl. 1905—06, A., Side 108 og 122).

Da der efter de foreliggende Planer ikke nu paatænkes en i Forhold til de tidligere videre gaaende Bebyggelse, vedtog Byraadet at henholde sig til sin oprindelige Anbefaling af Andragendet.

10. (J. Nr. 2¹²⁶—06). Andragende om Dispensation fra **Bygningslovens § 24** med Hensyn til en Kælder i Ejendommen Nr. 41 paa Jægergaardsvej.

Formanden meddelte, at saavel Bygnings- som Sundhedskommissionen nægtede at anbefale Andragendet.

Simonsen ansaa Sager som denne for ret betydningsfulde, da de berørte Smaaborgerne's Interesser paa det føleligste. Vel fastsatte Bygningsvedtægten, at Loftet i Kældere, der benyttedes til Beboelse eller til Værksteder, skulde hæve sig et vist Antal Tommer over Gadelinien, men det var sikkert ikke heldigt saaledes at udmaale Borgerne's Velfærd med en Tommestok. Selv om Højden var 1 eller 3 Tommer lavere end befalet, kunde Kælderen godt være sund, da de hygieiniske Forhold fuldt saa meget var betinget af Kælderens Tørhed og Ventilation som af Højden.

Da nu Andrageren tilbød at forøge Kælderhøjden noget, og da han, som var en fattig Mand, mente at blive ruineret, hvis det blev forbudt ham at benytte Kælderen til Værksted, kunde der maa-ske være Grund til at dispensere.

Iøvrigt var dette ikke det eneste Tilfælde, hvor man havde handlet noget uretfærdigt, og kunde man ikke dispensere nu, burde man nærmere undersøge, hvorledes Ejendommen var bygget, og om Forholdene muligvis kunde forbedres.

Mikael Johansen glædede sig over Hr. Simonsens Standpunkt i denne Sag, særlig da Hr. Simonsen ikke altid havde stillet sig saa velvillig overfor den Slags Andragender.

Denne Kælder havde været benyttet i over 20 Aar, og det vilde betyde økonomisk Ruin for Manden, hvis han nu ikke længere maatte benytte den til Værksted. Hvis Hr. Simonsen vilde stille Forslag om at meddele Dispensation, vilde han gerne anbefale dette.

Simonsen kunde ikke indrømme, at han havde skiftet Standpunkt, men han havde ikke altid været med til at dispensere, da man for hvert enkelt Tilfælde maatte tage de særlige Forhold i Betragtning.

Da han ikke var bygningskyndig, var det vanskeligt for ham at stille Forslag, men der kunde sikkert være Grund til at udsætte Sagen for nærmere at faa de stedlige Forhold undersøgt.

Jakob Jensen kunde nok indse, at en Sag som den foreliggende kunde komme Ejendomsbesidderen paa tværs, men naar man byggede uden Tilladelse, maatte man finde sig i, at Autoriteterne skred ind, og denne Kælder var ikke bygget til Værksted. Hvis Manden selv vilde arbejde i Kælderen, kunde man sikkert ikke forbyde ham det, men hvis Kælderen var bestemt til Udleje, vilde det ikke være rigtigt at dispensere.

Han vilde derfor anbefale, at man fulgte de to Kommissioner, der havde mange Bryderier og nok kunde trænge til at støttes af Byraadet.

Samuel sen takkede for de sidst faldne Udtalelser og betonedede, at hverken Hr. J. C. Petersen eller han nogen Sinde var gaaet med til at fortrædige en Borger. Her manglede Kælderhøjden ikke 1 eller 3, men hele 7 Tommer, og Loftet var

kun hævet 35 Tommer over Gadelinien, skønt Vedtægten forlangte 2 Alen. Han kunde derfor ikke anbefale Dispensation.

Simonsen ønskede ikke sine Udtalelser opfattet som et Angreb paa de to Kommissioner, men han havde set flere Afgørelser, der efter hans Mening var ret haardhændede, og man burde maa-ske skride til en Forandring af Vedtægten. Han vilde ikke stille noget Forslag, men syntes vedblivende, at Forholdene nærmere skulde undersøges.

Formanden havde i og for sig ikke noget imod, at Sagen blev udsat, skønt han var overbevist om, at Forholdene var undersøgt, men man maatte have faste Regler.

Samuelson maatte pointere, at der flere Gange var faret frem med Lempe, og han vilde spørge, hvorledes det gik med Revisionen af Bygningsvedtægten.

Formanden oplyste, at Arbejdet med Revisionen var blevet standset, da man ønskede at høre Højesteretsdommen i Sagen angaaende den nedstyrtede Bygning paa Frederiksbjerg.

Jakob Jensen vilde finde det heldigst, at det fuldstændig blev forbudt at benytte Kældere til Beboelse.

Kunde ikke anbefales.

11. (J. Nr. 22---06). Købekontrakt med Murmester S. Jensen angaaende en Byggegrund ved Tietgens-plads paa 1241 □ Al., hvoraf de 1216 □ Al. à 9 Kr. og 25 □ Al. à 4 Kr. 50 Ø.

Godkendtes.

12. (J. Nr. 501---06). Regnskaberne for Købmand Jens Ormslev og Hustrus Legat for 1905--06 og for Jens Gjeding Ormslevs Legat for 1906 toges til Efterretning og sendes til Revision paa fundatsmæssig Maade.